

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Autor práce: Mgr. Michal Geisler

Název práce: Historická sociologie autismu v České republice

Oponent práce: doc. PhDr. David Urban, Ph.D.

V Českých Budějovicích dne 23.8.2018

Předložené dizertační práce pana Mgr. Michala Geislera se zaměřuje na zajímavé a aktuální téma, volbu tématu hodnotím kladně, zvláště její přesah do vědecké i praktické roviny (prezentované výsledky jistě mohou posloužit jak odborné, tak i široké veřejnosti). Práce se skládá celkem z 210 stran textu. Charakter práce je teoreticko-výzkumný, autor při popisu tohoto tématu vychází jak z dostupné odborné literatury, tak i z výsledků vlastního výzkumného šetření.

Na práci lze kladně hodnotit teoretickou konceptualizaci tématu – rozpracování jednotlivých kapitol, které na sebe logicky navazují a tvoří ucelené téma. Práce má jasnou a srozumitelnou linii textu, autor srozumitelně a výstižně popisuje v jednotlivých kapitolách informace, vztahující se k tématu práce. Prezentovaný text je tedy přiléhavý k tématu, čtenář není zahlcen nadbytečným textem.

Autor svou práci člení do několika oblastí. Nejprve uvádí základní informace k tématu, představuje východiska k vlastnímu výzkumnému šetření (str. 8 až 47). Navazuje popisem dalších historických souvislostí a definováním paradigmatu a konceptu autismu v Československu (str. 48 až 70).

Za vysoce zajímavé a přínosné hodnotím pak kapitoly autorem označené jako II. (str. 71 až 134) a III. (str. 135 až 176), ve kterých je věnována pozornost třem participujícím skupinám, tedy rodičům, lidem s autismem a odborníkům, pracujícím s touto cílovou skupinou. Teoretická východiska jsou v těchto kapitolách doplněna o přímé výpovědi komunikačních partnerů, které jednak prezentovaný text výborně ilustrují, ale mají i zajímavou a důležitou výpovědní hodnotu (přinášejí celou řadu nových informací a faktů).

Kapitola „Závěr“ (str. 177 až 185) pak přináší celkové shrnutí daného tématu, autor se snaží výstižně představit nejdůležitější informace a náměty. Práce přináší nové náměty a otevírá i pole pro případné rozšíření tématu, jak sám autor uvádí – pohled na přijetí konceptu autismu mezi členy starší generace. Zajímavou otázkou a samostatným tématem by určitě mohl být i pohled na danou problematiku ze strany sourozenců bez PAS, případně dalších osob.

Kladně lze hodnotit množství použitých zahraničních zdrojů. Při práci s odbornou literaturou bych však uvítal jasnější odkazování na použité zdroje – pro příklad uvádím str. 37 (od druhého odstavce dále) až 38 (první odstavec). V tomto textu nenacházím žádný odkaz na použitou literaturu a není mi tedy zřejmé, zda a případně z jakých zdrojů autor práce tyto informace čerpal. Podobně je tomu např. i na str. 177, 179, 180.

Pozitivně hodnotím zpracování tématu, které vychází jak z vlastní výzkumné činnosti (realizovaný výzkum u vymezeného vzorku respondentů – více o výzkumu dále), tak také z praktického pohledu pracovníka Asociace pomáhající lidem s autismem – APLA Praha a střední Čechy. Velkým přínosem pro zpracování tématu je jistě také zahraniční zkušenost autora s danou problematikou.

Vlastní výzkumné šetření bylo, dle prezentované informace, podpořeno Grantovou agenturou Univerzity Karlovy (doba řešení 2013 – 2017). Kladně hodnotím rozsah realizovaných rozhovorů a oslovené cílové skupiny - lidé s autismem, rodiče dětí s autismem a profesionálové specializující se na autismus. Díky takto širokému a ucelenému souboru získaných informací je jistě možné předložit zajímavý a ucelený pohled na sledovanou problematiku.

Stylistická a gramatická stránka práce je na odpovídající úrovni, text je psaný čtivou a srozumitelnou formou.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

Doc. PhDr. David Urban, Ph.D.